

Kody i nomenklatura diet szpitalnych zgodna ze standardem organizacyjnym żywienia zbiorowego (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2025 roku) obowiązujące w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Polskiego Czerwonego Krzyża w Nisku. W niżańskim szpitalu, w zależności od zaleceń lekarza, pacjenci dostają od 4 do 6 posiłków dziennie.

1. KODY I NOMENKLATURA DIET DLA OSÓB DOROSŁYCH

NAZWA DIETY	KOD	ENERGIA (kcal)	ZASTOSOWANIE
DIETA PODSTAWOWA	D01	Od 1800 do 2400	dla osób przebywających w szpitalach, niewymagających specjalnych modyfikacji dietetycznych
DIETA ŁATWOSTRAWNA	D02	Od 1800 do 2400	1) po zabiegach chirurgicznych; 2) w trakcie rekonwalescencji; 3) w przewlekłym zapaleniu wątroby; 4) w przewlekłym zapaleniu trzustki; 5) w nadpobudliwości jelita grubego, biegunkach; 6) w żywieniu osób w podeszłym wieku; 7) w chorobach zapalnych żołądka; 8) w refluksie żołądkowo-przełykowym; 9) w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy; 10) w dyspepsji czynnościowej żołądka; 11) w przewlekłym nadkwaśnym nieżycie żołądka.
DIETA Z OGRANICZENIEM ŁATWOPRZYSWAJALNYCH WĘGLOWODANÓW	D03	1800 ± 15%	1) z cukrzycą; 2) z insulinoopornością; 3) z zaburzoną tolerancją glukozy; 4) z hipertriglicerydemią; 5) z chorobami układu sercowo naczyniowego, w tym z miażdżycą; 6) w hiperlipidemiach oraz z przewlekłymi zespołami wieńcowymi
DIETA WEGAŃSKA	D04	Od 1800 do 2400	dla osób przebywających w szpitalach, wykluczających z diety produkty pochodzenia zwierzęcego
DIETA Z OGRANICZENIEM TŁUSZCZU	D05	Od 1800 do 2400	1) z ostrym i przewlekłym zapaleniem wątroby; 2) z marskością wątroby; 3) z ostrym i przewlekłym zapaleniem trzustki; 4) z przewlekłym zapaleniem pęcherzyka i dróg żółciowych; 5) w kamicy żółciowej (pęcherzykowej i przewodowej); 6) w okresie zaostrzenia wrzodziejącego zapalenia jelita grubego; 7) w okresie zaostrzenia choroby Leśniowskiego-Crohna.
DIETA BOGATORESZTKOWA	D06	Od 1800 do 2400	1) z zaparciami nawykowymi, w postaci atonicznej zaparc w zaburzeniach czynności jelit; 2) z nadmierną pobudliwością jelita grubego
DIETA BOGATOBIAŁKOWA	D07	Od 1800 do 2400	1) w okresie rekonwalescencji np. po zabiegu chirurgicznym, po udarze mózgu; 2) z silnymi/rozległymi oparzeniami; 3) z odleżynami; 4) z rozległymi zranieniami; 5) w chorobach nowotworowych; 6) z wyrównaną marskością wątroby; 7) z przewlekłym aktywnym zapaleniem wątroby; 8) z zespołem nerczycowym; 9) leczonych za pomocą dializy; 10) z przewlekłą niewydolnością krążenia – w zależności od stopnia niewydolności; 11) z chorobą Cushinga; 12) z nadczynnością tarczycy;

			13) z niedoczynnością tarczycy; 14) z chorobami przebiegającymi z długotrwałą, wysoką gorączką. 15) z wyniszczeniem organizmu; 16) osoby w wieku podeszłym; 17) w infekcjach przebiegających z gorączką; 18) pacjenci z nadwagą i otyłością; 19) pacjenci po zabiegach bariatrycznych.
DIETA NISKOBIĄŁKOWA	D08	Od 1800 do 2400	1) z niewydolnością nerek wymagającą ograniczenia podaży białka; 2) z niewydolnością wątroby wymagającą ograniczenia podaży białka
PŁYNNA wg IDDSI*	D09	Od 1800 do 2400	1) z zaburzeniami połykania (dysfagią). Rozszerzone zastosowanie 2) z chorobami jamy ustnej, przełyku (zapalenia przełyku, rak przełyku, zwężenia przełyku, żylaki przełyku); 3) z utrudnionym żuciem i gryzieniem.
DIETA PRZETARTA*	D10	Od 1800 do 2400	1) z trudnościami gryzienia i żucia (np. brak zębów, choroby jamy ustnej); 2) po zabiegach w obrębie twarzoczaszki; 3) z zaburzeniami połykania w stopniu lekkim – umiarkowanym; 4) wymagających ograniczenia twardych i włóknistych struktur w pokarmach
DIETA PAPKOWATA*	D11	Od 1800 do 2400	1) z chorobami jamy ustnej, przełyku (zapalenia przełyku, rak przełyku, zwężenia przełyku, żylaki przełyku); 2) z utrudnionym gryzieniem i połykaniem;
DIETA PŁYNNA WZMOCNIONA*	D12	Od 1800 do 2400	1) w ostrych nieżytach żołądkowo-jelitowych; 2) po krwawieniach z przewodu pokarmowego; 3) z chorobami jamy ustnej i przełyku; 4) z trudnościami w połykaniu; 5) z brakami w uzębieniu; 6) z niektórymi chorobami zakaźnymi – według wskazań lekarza
MODYFIKACJA			
DIETA Z OGRANICZENIEM BIAŁKA NATURALNEGO – PKU	013 A	Od 1800 do 2400	1) dla pacjentów przebywających w szpitalach, wymagających diety specjalistycznej z istotnie ograniczoną podażą białka naturalnego, według wskazań lekarza (lub lekarza i dietetyka); 2) w fenyloketonurii i innych wrodzonych zaburzeniach metabolizmu aminokwasów m.in. chorobie syropu klonowego, tyrozyinemii typu 1, homocystynurii.
DIETA Z OGRANICZENIEM DŁUGOŁAŃCUCHOWYCH KWAŚÓW TŁUSZCZOWYCH	D13 B	Od 1800 do 2400	1) dla pacjentów przebywających w szpitalach, wymagających diety specjalistycznej z istotnie ograniczoną podażą długołańcuchowych kwasów tłuszczowych, według wskazań lekarza (lub lekarza i dietetyka); 2) we wrodzonych zaburzeniach metabolizmu tłuszczów m.in. deficycie LCHAD, deficycie VLCAD.
DIETA KETOGENNA I JEJ MODYFIKACJE	D13 C	Od 1800 do 2400	1) dla pacjentów, przebywających w szpitalach, wymagających diety specjalistycznej z istotnym ograniczeniem węglowodanów, wysokim udziałem tłuszczu oraz optymalnym białka, według wskazań lekarza (lub lekarza i dietetyka); 2) w leczeniu niefarmakologicznym padaczek lekoopornych, we wrodzonych wadach metabolizmu np. deficycie GLUT1, deficycie PDH.

*Rekomendowane jest stosowanie diet o zmienionej konsystencji wg IDDSI (D09), jednak w zależności od specyfiki oddziału i potrzeb pacjenta dopuszczalne jest również stosowanie diet o zmienionej konsystencji wg uproszczonego schematu tj. dieta przetarta (D10), papkowata (D11) i płynna wzmocniona (D12).

2. KODY I NOMENKLATURA DIET DLA KOBIET W CIĄŻY LUB W OKRESIE LAKTACJI

NAZWA DIETY	KOD	ENERGIA (kcal)	ZASTOSOWANIE
DIETA PODSTAWOWA	C01	2000-2500 kcal +70 kcal w I trymestrze +260 kcal w II trymestrze +500 kcal w III trymestrze i 0-6 mc po porodzie	Dla kobiet niewymagających specjalnych modyfikacji dietetycznych - ciąża fizjologiczna oraz dla kobiet w okresie laktacji.
DIETA ŁAWTOSTRAWNA	C02	2000-2500 kcal +70 kcal w I trymestrze +260 kcal w II trymestrze +500 kcal w III trymestrze i 0-6 mc po porodzie	Ciąża z występującymi dolegliwościami związanymi z ciążą (np. zgaga, wymioty, mdłości), Okres okołoporodowy i w czasie połogu.
DIETA Z OGRANICZENIEM ŁATWOPRZYSWAJALNYCH WĘGLOWODANÓW	C03	2000-2500 kcal +70 kcal w I trymestrze +260 kcal w II trymestrze +500 kcal w III trymestrze i 0-6 mc po porodzie	U kobiet ciężarnych z cukrzycą typu 1, typu 2, z cukrzycą ciążową, z upośledzoną tolerancją glukozy oraz z insulinoopornością.
DIETA WEGAŃSKA	C04	2000-2500 kcal +70 kcal w I trymestrze +260 kcal w II trymestrze +500 kcal w III trymestrze i 0-6 mc po porodzie	Dla kobiet wykluczających z diety produkty pochodzenia zwierzęcego. – ciąża fizjologiczna oraz dla kobiet w okresie laktacji.

3. KODY I NOMENKLATURA DIET DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

NAZWA DIETY	KOD	ENERGIA (kcal)	ZASTOSOWANIE
DIETA PODSTAWOWA	P01 /1 /2 /3	1-3 lat 950-1150 kcal 4-9 lat 1500+1700 kcal 10-17 lat 2100 ± 15%	Dla dzieci powyżej 12. miesiąca życia oraz młodzieży przebywających w szpitalach niewymagających modyfikacji dietetycznych.
DIETA ŁATWOSTRAWNA	P02 /1 /2 /3	1-3 lat 950-1150 kcal 4-9 lat 1500+1700 kcal 10-17 lat 2100 ± 15%	Dla dzieci powyżej 12. miesiąca życia. Dla dzieci i młodzieży przebywających w szpitalach wymagających posiłków oszczędzających przewód pokarmowy oraz choroby przebiegającej z gorączką. Dieta łatwostrawna stanowi podstawę do przygotowania diet o zmienionej konsystencji zgodnie z zaleceniami lekarza (IDDSI*D09-D12)
DIETA Z OGRANICZENIEM ŁATWOPRZYSWAJALNYCH WĘGLOWODANÓW	P03 /1 /2 /3	1-3 lat 950-1150 kcal 4-9 lat 1500+1700 kcal 10-17 lat 2100 ± 15%	Dla dzieci powyżej 12. miesiąca życia i młodzieży przebywających w szpitalach, wymagających ograniczenia węglowodanów łatwo przyswajalnych w diecie. Zalecana dla pacjentów z hipertriglicerydemią, dyslipidemią, insulinoopornością oraz nadmierną masą ciała.
DIETA WEGAŃSKA	P04 /1 /2 /3	1-3 lat 950-1150 kcal 4-9 lat 1500+1700 kcal 10-17 lat 2100 ± 15%	Dla dzieci i młodzieży przebywających w szpitalach, wykluczających z diety produkty pochodzenia zwierzęcego.
DIETA SPECJALNA Z MODYFIKOWANĄ ZAWARTOŚCIĄ SKŁADNIKÓW POKARMOWYCH	P13 /1 /2 /3	1-3 lat 950-1150 kcal 4-9 lat 1500+1700 kcal 10-17 lat 2100 ± 15%	Dla dzieci powyżej 12. miesiąca życia oraz młodzieży przebywających w szpitalach potrzebujących modyfikacji dietetycznych;
A) Dieta z ograniczeniem białka naturalnego – PKU	P13 A		A) w fenyloketurii
B) Dieta z ograniczeniem długołańcuchowych kwasów tłuszczowych	P13 B		B) we wrodzonych zaburzeniach metabolizmu tłuszczów
C) Dieta ketogenna i jej modyfikacja	P13 C		C) w leczeniu nefarmakologicznym padaczek lekoopornych, we wrodzonych wadach metabolizmu np. deficycie GLUT1.
DIETA Z MODYFIKACJĄ ZAWARTOŚCI SKŁADNIKÓW	P14 /1 /2	1-3 lat 950-1150 kcal 4-9 lat	Dla dzieci powyżej 12. miesiąca życia oraz młodzieży przebywających w szpitalach wymagających modyfikacji dietetycznych;

MINERALNYCH A) Małosodowa B) Ubogopotasowa C) Ubogofosforowa	/3 P14 A P14 B P14 C	1500+1700 kcal 10-17 lat 2100 ± 15%	A) Dla pacjentów z nadciśnieniem, przewlekłą chorobą nerek, u pacjentów leczonych nerkozastępczo. Jako modyfikacja diety podstawowej z ograniczeniem sodu do 1200mg. B) Zalecana u wszystkich pacjentów z podwyższonym stężeniem potasu w surowicy. Jako modyfikacja diety podstawowej z ograniczeniem potasu do 1200-1500mg. C) Zalecana u wszystkich pacjentów z podwyższonym stężeniem fosforu w surowicy. Jako modyfikacja diety podstawowej z ograniczeniem fosforu do 400-800mg/dobę
DIETA INDYWIDUALNA	P15 /1 /2 /3	1-3 lat 950-1150 kcal 4-9 lat 1500+1700 kcal 10-17 lat 2100 ± 15%	Dla dzieci powyżej 12. miesiąca życia oraz młodzieży przebywających w szpitalach wymagających dostosowania diety do indywidualnych potrzeb pacjenta, np.w wyniku kumulacji kilku chorób czy dolegliwości.

4. KODY DIET MODYFIKOWANYCH

MODYFIKACJA DIETY	KOD
BEZJAJECZNA	JA
BEZGLUTENOWA	GL
BEZLAKTOZOWA	LA
BEZMLECZNA	ML
WEGETARIAŃSKA	WE
DODATEK II ŚNIADANIA	S
DODATEK PODWIECZORKU	P
DODATEK II KOLACJI	K
MODYFIKACJA INDYWIDUALNA	M

Przykłady kodowania:

D02/WE – dieta łatwostrawna wegańska

C02/GL/ML – dieta łatwostrawna kobiety w ciąży, bez glutenu oraz bezmleczna

P01/2/JA – dieta podstawowa dziecka 7lat, bezjajeczna

Narodowy Fundusz Zdrowia

Ministerstwo Zdrowia

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nisku	PROCEDURA ZAKŁADOWA QP/OD 1.1	WYDANIE: IV
DIETY LECZNICZE STOSOWANE W ŻYWIENIU PACJENTÓW W SPZZOZ NISKO		DATA OBOWIĄZYWANIA 2026.09.01

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 12.12.2025 roku w sprawie standardu organizacyjnego żywienia zbiorowego w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju świadczenie szpitalne obowiązuje od dn. 1.09.2026r. w szpitalu SP ZZOZ w Nisku następująca nomenklatura diet oraz jej oznaczenia - kody diet;

1. Dieta podstawowa /kod D01/.
2. Dieta łatwo strawna /kod D02/.
3. Dieta z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów /kod D03/.
4. Dieta wegańska /kod D04/
5. Dieta łatwostrawna z ograniczeniem tłuszcz /kod D05/
6. Dieta bogatoresztkowa /kod D06/
7. Dieta bogatobiałkowa /kod D07/
8. Dieta niskobiałkowa /kod D08/
9. Dieta o zmienionej konsystencji wg IDDSI /kod D09/:
10. Dieta przetarta /kod D10/
11. Dieta papkowata / kod D11/
12. Dieta płynna wzmocniona /kod D12/
13. Dieta specjalna z modyfikowaną zawartością składników pokarmowych /D013/ ;
 - a) dieta z ograniczeniem białka naturalnego – PKU /D13A /
 - b) dieta z ograniczeniem długołańcuchowych kwasów tłuszczowych /D13B /
 - c) dieta ketogenna i jej modyfikacje /D13C /

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nisku	PROCEDURA ZAKŁADOWA QP/OD 1.1	WYDANIE: IV
DIETY LECZNICZE STOSOWANE W ŻYWIENIU PACJENTÓW W SPZZOZ NISKO		DATA OBOWIĄZYWANIA 2026.09.01

W SP ZZOZ Nisko obowiązują następujące diety:

aktualizacja dn.; 1.09.2026r.

1. Dieta podstawowa /kod D01/.
2. Dieta łatwo strawna /kod D02/.
3. Dieta z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów /kod D03/.
4. Dieta wegańska /kod D04/
5. Dieta łatwostrawna z ograniczeniem tłuszcz /kod D05/
6. Dieta bogatobiałkowa /kod D06/
7. Dieta bogatobiałkowa /kod D07/
8. Dieta niskobiałkowa /kod D08/
9. Dieta o zmienionej konsystencji wg IDDSI /kod D09/:
10. Dieta przetarta /kod D10/
11. Dieta papkowata / kod D11/
12. Dieta płynna wzmocniona /kod D12/
13. Dieta specjalna z modyfikowaną zawartością składników pokarmowych /D013/ ;
 - a) dieta z ograniczeniem białka naturalnego – PKU /D13A /
 - b) dieta z ograniczeniem długołańcuchowych kwasów tłuszczowych /D13B /
 - c) dieta ketogenna i jej modyfikacje /D13C /

1. Sposób przygotowania posiłków jest opisany szczegółowo w procedurach HACCP

2. Osoby odpowiedzialne za dietę:

- 2.1. Ocena odżywienia pacjenta i zlecenie właściwej diety: lekarz oddziału,
- 2.2. Nadzór nad przygotowaniem diet: kierownik kuchni, dietetyczka,
- 2.3. Za przygotowanie posiłków odpowiada: kierownik kuchni, szef kuchni, kucharz,
- 2.4. Za porcjowanie diet odpowiada: szef kuchni, kucharz,
- 2.5. Za podawanie posiłków pacjentom odpowiada: pracownik ekipy posiłkowej.